

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 273/2011-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti S., a. s., B., zastúpenej advokátom Mgr. Z. N., B., pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Cob/251/2010-187 z 18. januára 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti S., a. s., **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. apríla 2011 doručená sťažnosť spoločnosti S., a. s., B. (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom

Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Cob/251/2010-187 z 18. januára 2011.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla:

«Sťažovateľ, ako navrhovateľ v konaniach na OS BA IV č. k. 12 Cb 57/09 a KS BA č. k. 2 Cob/251/2010, sa domáhal voči odporcovi (spoločnosť M. s. r. o.) určenia neplatnosti odporcovej výpovede z nájmu nebytových priestorov z 25. 3. 2009, ktorou odporca vypovedal Zmluvu o nájme z 31. 5. 2004...

Na oboch súdoch sťažovateľ namietal to, že relatívnu neplatnosť upravuje v súkromnom práve len § 40a OZ, kde sú taxatívne vymienené situácie relatívnej neplatnosti, ale § 133 ods. 1 ObchZ medzi ne nepatrí, preto vo vzťahu k nemu nemožno hovoriť o relatívnej neplatnosti, ale len o absolútnej (pre nedodržanie zákona), čo potvrdili v obdobných prípadoch a totožných otázka NS ČR i NS SR. V ObchZ § 267 ods. 1 ObchZ len upravuje to, kto po subjektívnej stránke sa tejto relatívnej neplatnosti môže domáhať, keďže absolútna neplatnosť sa súdmi skúma „ex offo“ (§ 267 ObchZ nie je ustanovením zakladajúcim relatívnu neplatnosť i pre absolútnu neplatnosť v oblasti obchodného práva, takýmto výkladom by sa totiž v obchodnom práve vylúčila absolútna neplatnosť právnych úkonov).

Rovnako vo vzťahu k nedodržaniu písomnej formy Zmluvy z 19. 11. 2004 (keďže prenajímateľ neučinil pre jej uzavretie prejav vôle v písomnej forme pre absenciu podpisu ďalších konateľov - prenajímateľ nekonal) sťažovateľ uviedol, že § 40a OZ sa vzťahuje len na prípady, keď písomná forma nie je zákonom vyžadovaná, ale len na prípady medzi účastníkmi dohodnuté. Písomnú formu Zmluvy o nájme z 19. 11. 2004 však vyžadoval § 3 ods. 3 z. č. 116/1990 Zb., kde z tohto dôvodu § 40 ods. 3 OZ vyžadoval i podpis ďalších konateľov, preto sa § 40a OZ na túto situáciu nevzťahuje, a súdy rozhodli v rozpore so zákonom.

Keďže § 40 ods. 3 OZ v nadväznosti na § 133 ods. 1 ObchZ vyžaduje pre písomnú formu nájomnej zmluvy podľa § 3 ods. 3 z. č. 116/1990 Zb. podpis oboch konateľov, kde jeden podpis absentoval, tak Zmluva o nájme z 19. 11. 2004 nebola uzatvorená písomne. Nedodržanie písomnej formy zo zákona je porušením § 39 OZ, a takáto zmluva a je teda

absolútne neplatná, resp. ničotná, čo bolo nespočetne krát prejedikované a je i v právnej teórii nespochybniteľné, čo oba konajúce súdy samovoľne ignorovali...»

Sťažovateľka je toho názoru, že namietaný rozsudok krajského súdu porušuje jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Porušenie svojich práv vidí v tom, že krajský súd rozsudkom č. k. 2 Cob/251/2010-187 z 18. januára 2011 potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) č. k. 12 Cb/57/2009-134 z 27. mája 2010. Sťažovateľka namieta arbitrárnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo S., a. s., B., podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2 Cob/251/2010-187 z 18. 1. 2011 porušené.

2. Zrušuje sa rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2 Cob/251/2010-187 z 18. 1. 2011 a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave, aby v nej znovu konal a rozhodol.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný zaplatiť náhradu trov konania spoločnosti S., a.s., B., v celkovej sume 261,82 € (slovom: dvestošesťdesiatjeden eur a osemdesiatdva centov) v prospech účtu jeho právneho zástupcu advokáta Mgr. Z. N., B., do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.

Za predpokladu, že dôjde k vykonaniu rozhodnutia súdu, ktorým boli porušené základné práva sťažovateľa, tak sťažovateľ sa domáha i priznania nároku na zadostúčinenie podľa § 56 ods. 4 z. č. 38/1993 Z. z. nasledovne:

4. Krajský súd je povinný zaplatiť spoločnosti S., a.s., B., zadostúčinenie vo výške 15 000,- € dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 74/07).

Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej o zjavnú neopodstatnenosť návrhu ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označených základných práv alebo slobôd, reálnosť ktorých by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Teda úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nie je, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorých z práv alebo slobôd zaručených ústavou alebo medzinárodnou zmluvou, ktorú Slovenská republika ratifikovala a stala sa súčasťou jej právneho poriadku, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Základnou námietkou sťažovateľky obsiahnutou v odôvodnení jej sťažnosti bolo jej presvedčenie, že krajský súd nesprávne vyhodnotil platnosť výpovede z nájmu nebytového priestoru. Podľa názoru sťažovateľky krajský súd nesprávne vyhodnotil aj otázku platnosti zmluvy o nájme z 31. mája 2004, ktorá nebola podpísaná všetkými konateľmi prenajímateľa aj napriek tomu, že podľa výpisu z obchodného registra mali konať všetci spoločne.

Sťažovateľka je presvedčená, že ide nie o dôvod relatívnej neplatnosti, ako to vyhodnotil krajský súd, ale o dôvod absolútnej neplatnosti zmluvy o nájme z 31. mája 2004 a z toho dôvodu je neplatná aj výpoveď z 25. marca 2009.

V odôvodnení rozsudku krajského súdu č. k. 2 Cob/251/2010-187 z 18. januára 2011 sa uvádza:

„... Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 OSP a ust. § 214 ods. 2 OSP s verejným vyhlásením rozsudku, oboznámil sa s dôkazmi vykonanými pred súdom prvého stupňa, s dôvodmi uvedenými v odvolaní navrhovateľa, ako aj s písomným vyjadrením odporcu k odvolaniu a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

Pokiaľ sa týka posúdenia platnosti výpovedného dôvodu z prenájmu nebytových priestorov, odvolací súd sa plne stotožnil s právnym posúdením veci súdom prvého stupňa, ako aj s jeho vyhodnotením dôkazov. Je nesporné, že výpovedný dôvod nastal podľa čl. IV bod 1.3 písm. b/ zmluvy o nájme, čo odporca sám aj navrhovateľovi oznámil v liste zo dňa 22. 12. 2008, keď uviedol, že ku dňu 03. 09. 2008 bola ukončená franchisingová zmluva, ktorá ho oprávňovala používať obchodnú značku R. na Slovensku a žiadal o umožnenie vykonania zámeny obchodného označenia predajní R. a umiestnenie nového označenia predajne – S. v objektoch navrhovateľa. Skutočnosť, že doteraz je nad predajňou označenie R., nemá právnou relevanciu na výpovedný dôvod. Odstránenia uvedeného označenia sa môže domáhať jej nositeľ.

Odvolací súd preto dospel k záveru, že výpoveď je platná z dôvodov, ako uviedol súd prvého stupňa, a preto v uvedenej časti rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil.

Pokiaľ sa týka druhej časti napadnutého výroku súdu prvého stupňa, týkajúceho sa povinnosti vypratať nebytové priestory, špecifikované v rozhodnutí súdu prvého stupňa, i v tejto časti má odvolací súd zato, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Podľa § 626 ods. 2 OZ, ak nájomca užíva veci aj po skončení nájmu a prenajímateľ proti tomu nepodá návrh na vydanie veci alebo vypratanie nehnuteľnosti na súde do 30 dní, obnovuje sa nájomná zmluva za tých istých podmienok, za akých bola dojednaná pôvodne,

Nájom, dojednaný na dobu dlhšiu ako rok, sa obnovuje vždy na rok, nájom, dojednaný na kratšiu dobu sa obnovuje na túto dobu.

Z vykonaného dokazovania je nesporné, že odporca dal navrhovateľovi výpoveď z nájmu nebytových priestorov dňa 25. 03. 2009, ktorú navrhovateľ prevzal dňa 27. 03. 2009 so 14-dňovou výpovednou lehotou s tým, že nájomný vzťah skončil dňa 14. 04. 2009.

Návrh na súd na vyslovenie neplatnosti predmetnej výpovede bol na súde podaný navrhovateľom dňa 06. 04. 2009.

V priebehu konania dňa 26. 11. 2009 na pojednávaní odporca vzniesol protinávrh, ktorým sa domáhal vypratania nebytových priestorov navrhovateľom, ktoré užíval na základe nájomnej zmluvy.

Je nesporné, že odporca nepodal návrh na vypratanie nehnuteľností v zákonom stanovenej lehote 30 dní po skončení nájmu, a preto ex lege došlo k predĺženiu nájmu na 1 rok - teda do dňa 14. 04. 2010.

Občiansky zákonník ustanovuje, že k predĺženiu nájmu dôjde, ak nie je podaná žaloba v stanovenej lehote. Jedná sa o hmotnoprávnu lehotu, v ktorej musí byť návrh doručený na súd. Nie je vylúčené, že žaloba je podaná pred skončením nájmu, aj keď predĺženého. Aj takáto žaloba je spôsobilá zabrániť predĺženiu nájmu, ak nie je zamietnutá pre predčasnosť. Predčasná nie je, ak sa jedná už o predĺžený nájom.

Súd prvého stupňa rozhodol dňa 27. 05. 2010, teda už po uplynutí predĺženého nájmu.

Podľa § 154 ods. 1 OSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Pokiaľ sa týka námietky navrhovateľa, že nebytové priestory nie sú riadne špecifikované, odvolací súd túto námietku považuje za právne irelevantnú, pretože vo výroku rozsudku súdu prvého stupňa sú tieto presne identifikované.

Pokiaľ sa týka ďalšej námietky, týkajúcej sa námietky zaujatosti, i túto námietku považuje odvolací súd za nedôvodnú, a to s poukazom na znenie ust. § 14 ods. 3 OSP, podľa ktorého dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, spočívajúce v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého

rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Preto odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.“

Skutkové a právne závery krajského súdu sú v danom prípade jasne zdôvodnené a toto zdôvodnenie je i náležité a obsiahnuté. Krajský súd sa vysporiadal s námietkami obsiahnutými v odvolaní sťažovateľky ústavne predvídaným spôsobom. Závery krajského súdu sú logickým pokračovaním dokazovania vykonaného prvostupňovým súdom a podradené príslušným právnym ustanoveniam, ktorými sa daná právna vec spravuje.

Citované odôvodnenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu podľa názoru ústavného súdu, ktorým tento potvrdil rozsudok okresného súdu, vo vzťahu k sťažovateľke nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, teda krajský súd v danom prípade nemohol porušiť jej základné právo ani dohovorom zaručené právo.

Podľa názoru ústavného súdu sa krajský súd v odôvodnení predmetného rozsudku riadne a ústavne konformným spôsobom vysporiadal so všetkými otázkami, ktoré pre jeho rozhodnutie boli z hľadiska právneho posúdenia veci podstatné.

Ústavný súd nepovažuje odôvodnenie rozsudku krajského súdu č. k. 2 Cob/251/2010-187 z 18. januára 2011 za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné, resp. udržateľné do tej miery, aby malo za následok porušenie označených ústavnoprocených práv sťažovateľky. Samotná skutočnosť, že sa sťažovateľka s rozhodnutím krajského súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho postupu.

Ústavný súd poukazuje na to, že obsahom základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym

názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, I. ÚS 3/97).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní nezistil žiadne skutočnosti signalizujúce možnosť porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Na základe uvedeného rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2011